

I. megoldás. Az állítást teljes indukcióval bizonyítjuk. Ha $n = 1$, akkor mindkét oldalon $\frac{1}{2}$ áll, az állítás igaz. Tegyük fel, hogy valamely $n = k$ -ra (1) teljesül, azaz

$$(2) \quad \frac{1}{2} \cdot \frac{3}{4} \cdot \frac{5}{6} \cdot \dots \cdot \frac{2k-1}{2k} \leq \frac{1}{\sqrt{3k+1}}.$$

Megmutatjuk, hogy ebből az állítás $n = k + 1$ -re is következik, azaz

$$(3) \quad \frac{1}{2} \cdot \frac{3}{4} \cdot \frac{5}{6} \cdot \dots \cdot \frac{2k-1}{2k} \cdot \frac{2k+1}{2k+2} \leq \frac{1}{\sqrt{3k+4}}.$$

Ehhez elég bebizonyítani, hogy

$$(4) \quad \frac{2k+1}{2k+2} \leq \frac{\sqrt{3k+1}}{\sqrt{3k+4}},$$

mert a (3) egyenlőtlenség éppen (2) és (4) szorzata.

Mivel (4) mindkét oldalán a számláló és a nevező is pozitív, beszorozhatunk és négyzetre emelhetünk:

$$(2k+1)^2(3k+4) \leq (2k+2)^2(3k+1); 12k^3 + 28k^2 + 19k + 4 \leq 12k^3 + 28k^2 + 20k + 4,$$

ami $k \geq 0$ miatt triviális. Ezzel (4)-et és az állítást igazoltuk.

II. megoldás. A *Wallis-formula* szerint minden pozitív egész n -re

$$(5) \quad \frac{2}{1} \cdot \frac{2}{3} \cdot \frac{4}{3} \cdot \frac{4}{5} \cdot \dots \cdot \frac{2n}{2n-1} \cdot \frac{2n}{2n+1} < \frac{\pi}{2} < \frac{2}{1} \cdot \frac{2}{3} \cdot \frac{4}{3} \cdot \frac{4}{5} \cdot \dots \cdot \frac{2n-2}{2n-1} \cdot \frac{2n}{2n-1}.$$

(A formula bizonyítása megtalálható pl. Császár Ákos: Valós analízis I., 310–311.)

Jelöljük (5) bal oldalát a_n -nel, jobb oldalát b_n -nel, (1) bal oldalát c_n -nel. A bizonyítás arra épül, hogy a_n és b_n hasonlít c_n négyzetére, nevezetesen

$$c_n^2 = \frac{1}{(2n+1)a_n} = \frac{1}{2nb_n}.$$

Ezt összevetve az (5)-beli egyenlőtlenségekkel azt kapjuk, hogy

$$c_n^2 > \frac{1}{(2n+1) \cdot \frac{\pi}{2}} = \frac{1}{\pi n + \frac{\pi}{2}} \quad \text{és} \quad c_n^2 < \frac{1}{2n \cdot \frac{\pi}{2}} = \frac{1}{\pi n},$$

vagyis

$$\frac{1}{\sqrt{\pi n + \frac{\pi}{2}}} < c_n < \frac{1}{\sqrt{\pi n}}.$$

Ha $n \geq 8$, akkor $\pi n = 3n + (\pi - 3)n > 3n + 0, 125 \cdot 8 = 3n + 1$, tehát a most bizonyított felső becslés jobb, mint a feladatbeli. Az $n = 1, 2, \dots, 7$ értékekre pedig az állítás behelyettesítéssel ellenőrizhető.

Szádeczky-Kardoss Szabolcs (Fazekas M. Főv. Gyak. Gimn., IV. o.t.)